

Relatie tussen gemeentebreed onderzoek naar ruimtelijke mogelijkheden om duurzame energie op te wekken en de besluitvorming over het windpark Elzenburg-De Geer

Korte uitleg (op verzoek) voor de Belangenvereniging Omwonenden Windmolens Berghem

1. Inleiding

Op 14 juli 2016 heeft de gemeenteraad besloten om verder te gaan met de ontwikkeling van een windmolenpark op en ten noorden van bedrijventerrein Elzenburg-De Geer. We gaan nu onderzoeken hoe we deze locatie het beste kunnen gebruiken voor windmolens.

De komende tijd worden er verschillende opstellingsvarianten onderzocht. In oktober 2017 kiest de gemeenteraad uit verschillende opstellingsvarianten de voorkeursvariant. De raad kan in oktober 2017 ook besluiten om niet verder te gaan met het windpark.

Bij de besluitvorming op 14 juli 2016 is afgesproken dat bij de besluitvorming in oktober 2017 in ieder geval het gemeentebrede onderzoek naar ruimtelijke mogelijkheden om duurzame energie op te wekken klaar moet zijn. De gemeenteraad wil de uitkomsten van dit gemeentebrede onderzoek betrekken bij de afweging over windmolens op Elzenburg-De Geer.

2. Waarom wordt er een gemeentebreed onderzoek uitgevoerd naar de ruimtelijke mogelijkheden om duurzame energie op te wekken?

De belangrijkste aanleidingen voor het uitvoeren van het gemeentebrede onderzoek zijn de vaststelling van:

- de 'Routekaart duurzame energie 2016-2018' (vastgesteld door burgemeester en wethouders op 1 maart 2016)
- de 'Duurzaamheidscirkel Oss' (vastgesteld door de gemeenteraad 7 april 2016).

In de Routekaart is de doelstelling opgenomen om in 2045 energieneutraal te worden als gemeente.

Dit betekent dat we hard moeten werken aan het duurzaam opwekken en besparen van energie. 2045 klinkt ver weg, maar om deze doelstelling te behalen, moeten we nu stappen zetten. Het uitvoeren van een gemeentebreed onderzoek naar ruimtelijke mogelijkheden om duurzame energie op te wekken brengt de mogelijkheden in kaart om dit te doen.

3. Welke vormen van duurzame energie zijn er?

Welke vormen van duurzame energie zijn er en worden onderzocht:

- Windenergie (grootschalig en kleinschalig)
- Zonne-energie (grootschalig en kleinschalig / gebouwgebonden en niet gebouwgebonden)

- Bio-energie (bijvoorbeeld biovergisting)
- Geothermische energie (het winnen van aardwarmte uit de bodem of koude-warmte opslag)
- Energie uit water (bijvoorbeeld waterkracht)

4. Wat levert het gemeentebrede onderzoek straks op?

Het gemeentebrede onderzoek geeft straks inzicht in de volgende zaken:

- Welke kansen zijn er voor verschillende vormen van duurzame energieopwekking in Oss?
- Hoe ver komen we met het invullen van de doelstelling van energieneutraal worden, als we al deze kansen benutten? Is het nodig om alle kansen te benutten?
- In hoeverre hebben we er als gemeente ook daadwerkelijk invloed op dat de kansen benut worden?

N.b. Om de doelstelling te halen om energieneutraal te worden, wordt niet alleen gekeken naar mogelijkheden om duurzame energie op te wekken. Er wordt ook gekeken naar mogelijkheden om energie te besparen. (Onder besparen verstaan we ook het toepassen van zonnepanelen door particulieren en bedrijven op daken om het (netto) energieverbruik te verminderen.) Verder wordt gekeken naar mogelijkheden om duurzame energie van buiten de gemeentegrenzen te betrekken. We doen voorlopig de aanname dat een kwart van de totale opgave om energieneutraal te worden uiteindelijk gehaald moet worden uit het duurzaam opwekken van energie binnen de gemeentegrenzen.

5. Globale planning gemeentebrede onderzoek

- Stap 1: De totale opgave om energieneutraal te worden, wordt in beeld gebracht door bureau CE Delft. Er zal sterk ingezet moeten worden op energiebesparing en de opwekking van hernieuwbare energie (aug-dec 2016).
- Stap 2: Verkenning beschikbare (milieu)planologische ruimte met inschakeling van de Antea-groep (aug-dec 2016): Wat zijn de mogelijkheden voor duurzame energieopwekking, uitgaande van alle ruimtelijke en milieutechnische mogelijkheden?
- Stap 3: Verkenning ruimtelijke kwaliteit, met inschakeling van een nog te selecteren extern bureau (okt-dec 2016): Zijn de kansrijke locaties die uit stap 2 naar voren komen ook ruimtelijk aanvaardbaar? Een landschappelijke analyse is nodig, specifiek met het oog op duurzame energieopwekking. Ook is een confrontatie van de gesignaleerde kansen nodig met het bestaande ruimtelijk beleid (bijvoorbeeld: Wat betekent het benutten van de kansen voor het bestaande landschappelijke beleid of toerismebeleid?).
- Stap 4: Verkenning positie en strategie gemeente op basis van de uitkomsten van stap 1, 2 en 3. Uit te voeren door de gemeente (okt-dec 2016): Hoe wil de gemeente zich gaan opstellen als het gaat om het benutten van kansen? Wil de gemeente actief gaan handelen (zelf locaties ontwikkelen) of alleen initiatieven voor duurzame energieopwekking faciliteren?

- Stap 5: Openbaarmaking van uitkomst stappen 1 t/m 4 en bespreking van deze uitkomst in 1 à 2 klankbordgroepbijeenkomsten (begin 2017). N.b. De klankbordgroep moet nog samengesteld worden.
- Stap 6: Advies aan en besluitvorming door gemeenteraad over hoe om te gaan met de uitkomsten van het gemeentebrede onderzoek (zomer 2017).

6. Relatie van het gemeentebrede onderzoek met het windenergieproject voor Elzenburg-De Geer

De gemeenteraad kan met de uitkomsten van het gemeentebrede onderzoek de besluitvorming in oktober 2017 over Elzenburg-De Geer in een breder kader plaatsen. Bij de besluitvorming over Elzenburg-De Geer kan de gemeenteraad straks in ieder geval meewegen:

- het totaal aan aanwezige kansen voor het opwekken van verschillende vormen van duurzame energie binnen de gemeente;
- een inschatting van de *hoeveelheid* energie die kan worden opgewekt met het benutten van al deze kansen in relatie tot de opgave die er ligt;
- een inschatting van de mogelijkheden om deze kansen ook daadwerkelijk te benutten;
- een inschatting van de termijn waarbinnen deze kansen benut (kunnen) gaan worden (grootschalige energieprojecten vergen al gauw enkele jaren proceduretijd).

In het gemeentebrede onderzoeksrapport besteden we ook aandacht aan de te verwachten innovaties. Mogelijk kan een aanname worden gedaan van de hoeveelheid energie die hiermee/hierdoor eventueel (extra) opgewekt kan worden.

Met deze informatie kan de gemeenteraad in oktober 2017 een afgewogen besluit nemen over het voortzetten van het project voor Elzenburg-De Geer.